

Katedra ruského a francouzského jazyka

Pedagogická fakulta

Západočeské univerzity v Plzni

Vešslavínova 42

301 00 Plzeň

tel. 377 63 6171

PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE

Práce: diplomová

Hodnocení: vedoucího

Práci hodnotil(a): Mgr. Michaela Pešková, Ph.D

Práci předložil(a): Bc. Monika Karlová

Název práce: Viktor Pelevin – život, dílo, didaktické využití materiálu

---

1. CÍL PRÁCE (uved'te, do jaké míry byl naplněn):

Cílem diplomové práce bylo komplexně postihnout život a tvorbu současného ruského prozaika Viktora Pelevina a navrhnout možné didaktické využití jeho uměleckých textů. Zadání autorka splnila v plné míře, jeho jednotlivým složkám se věnuje podrobně a proporčně vyrovnaně. Z její práce vyvstává aktuální, celistvý a plastický obraz díla daného spisovatele opřený o biografická východiska, dobový kontext a literárněvědnou teorii.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Autorka pracovala velmi samostatně, její text bylo v procesu jeho vzniku nutné usměrňovat a rozvíjet pouze v dílčích aspektech. Práce byla náročná zejména na výběr relevantních informací a jejich uspořádání tak, aby byl vytvořen dokument vyvážený co se týče objektivních dat a subjektivních postřehů. Objektivní fakta sice převládají, jsou ale zpracována tvůrčím způsobem a s přihlédnutím k tomu, že komplexně u nás život a dílo Pelevina představeny nebyly.

Autorka píše zasvěceně, čerpá z široké řady adekvátních zdrojů, ruských i českých, a to včetně prací literárněteoretických. V sekundární literatuře zabývající se tvorbou Viktora Pelevina získává dobrý přehled a dokáže jednotlivé prameny navzájem porovnávat, případně uvádět některé zavádějící informace na pravou míru. Obohacující je zařazení komentářů samotného Pelevina k vlastní tvorbě.

Životopis Pelevina je zpracován poutavě, a to nikoli na základě sledování případných skandálů či pikantií, ale poukázáním na důležité biografické momenty a pokusem o vystižení psychologických rysů spisovatelovy osobnosti. Biografická fakta autorka spojuje se spisovatelovým dílem, hledá a nachází spisovatelovy inspirační zdroje. Kladně hodnotím, že se Pelevinem zabývá i jako čtenářským fenoménem, a prokazuje důvody jeho popularity. V částech 1 a 2 tak vyvstává nejen osoba Viktora Pelevina, ale i situace na ruském literárním trhu.

Vzhledem k tomu, že Pelevinova tvorba je dnes již velmi rozsáhlá, považuji za funkční postup zvolený v diplomové práci, totiž sepsat chronologický přehled děl, roztřídit je podle žánrů a pak se hlouběji věnovat výběrovým titulům, zde knihám přeloženým do češtiny. U těchto knih volí autorka jednotný způsob výkladu: význam díla v Pelevinově tvorbě, okolnosti ruského a českého vydání, převedení obsahu díla, jeho interpretace a vyjádření Pelevina k danému titulu. Převedení obsahu knih hodnotím jako vhodné, neboť se přeci jen v českém prostředí nejedná o tituly notoricky známé. Převedení přitom nedomnuje nad interpretací, nýbrž slouží jejím potřebám. V interpretaci děl – a ta je u Pelevina vždy pluralitní – se autorka

zčásti opírá o odborné články literárních vědců, částečně představuje vlastní myšlenky. Umí vystihnou výmluvné pasáže v primárním textu a dobře je cituje. Všimá si přitom fenoménů pro Pelevinovu poetiku důležitých, jako je zachycování různých stavů vědomí, napětí mezi realitou a fikcí. Zkoumá poetiku postav a prostoru, komentuje i vypravěčské postupy a žánrová specifika a dopracovává se k interpretaci celkového smyslu jednotlivých děl. Charakteristiku Pelevinovy tvorby autorka dále syntetizuje zejména v podkapitolách 2.2, 2.3, v kapitole 3.6 se zúženě zaměřuje na společné rysy jeho románů. Souhlasím s autorčinými závěry, že pro Pelevina je klíčová intertextualita, zatíženost textů mnoha významy, otázka iluzivnosti reality a duchovní rozměr vyprávění, kdy svorníkem daných prvků jsou principy postmoderny.

Kapitola o didaktickém využití Pelevinovy tvorby je autorčíným originálním počinem. Zamýšlí se v ní nad využitím umělecké literatury v hodinách cizího jazyka obecně. Reálně hodnotí Pelevinovy texty jako dosti obtížné pro výuku a doporučuje jejich využití zejména pro cíle kulturní. Tyto jsou, vedle cílů jazykových, sledovány i v pěti příložených návrzích pracovních listů, vybavených náležitými didaktickými deskriptory. V nich se ukazuje, že s Pelevinovými texty v hodinách ruského jazyka pracovat lze, a to dokonce velmi přínosně.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Jazykový projev autorky je velmi kultivovaný, drží se odborného stylu. Gramatické chyby v textu nenacházím, překlepů je minimum, objevují se např. v komentářích po obrázky (tyto jsou příkladně očíslovány, nazvány a je uveden jejich zdroj). U Přílohy č. 3 chybí záhlaví. Návaznost a členění kapitol jsou přehledné a funkční. Citace a odkazy na literaturu jsou vyvedeny formálně správně. Poznámkový aparát plní svůj účel – nejen odkazuje na použité zdroje, ale podává i bližší komentáře či různá kulturologická vysvětlení. Přílohy vhodně ilustrují text, v textu je na ně na patřičných místech odkazováno. Kvalita příloh opět dosvědčuje naplnění autorčiny snahy o komplexnost zpracování zadaného tématu.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Diplomovou práci hodnotím jak nadprůměrně kvalitní. Výsledný text (včetně obrazových příloh) je důkazem autorčina poctivého, kreativního a poučeného přístupu k látce. Život a dílo spisovatel představuje komplexně a živě tak, že si o nich lze na základě jejího textu skutečně učinit ucelenou představu. Poetiku díla Viktora Pelevina zásadně vystihuje. Navržené didaktické úkoly považuji rovněž za zdařilé. Formální vyvedení práce je příkladné.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

1. Můžete se pokusit zjistit, jaký je vzájemný vztah dvou „hvězd“ současné ruské literatury, Viktora Pelevina a Vladimira Sorokina?
2. U některých Pelevinových děl (např. povídka *Nika*) se hovoří o odklonu k postmodernismu a o příklonu spíše k „novému realismu“. Můžete to vysvětlit?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nevyhově):

výborně

Datum: 2.8.2013

Podpis:

